

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru o dată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei
Cont nr. 49.8.01

Viața în Hristos

În frumoasa și impresionanta alegorie din Evanghelia de la Ioan, cunoscută sub numele de „Păstorul cel Bun” (Ioan 10, 1—16), Mîntuitorul Iisus Hristos, Păstorul cel Bun, spune: „Eu am venit ca oile mele viața să aibă și de prisos să aibă” (v. 10). Aceasta înseamnă că Iisus Hristos nu numai ne-a mîntuit prin jertfa Sa din robia păcatului, dar El este izvorul unei noi vieți pentru cel ce s-a botezat în numele Lui, căci prin Sfintele Taine El își revarsă harul Său, iubirea Sa în noi, ne creează din nou, ne face făptură nouă în Hristos, ne face fii ai lui Dumnezeu după har, rămînînd mereu prezent în noi și lucrînd neconștient în noi pentru sfințirea noastră. Bineînțeles că această transformare a noastră nu se face fără efortul, fără străduința noastră, căci în acest proces de transfigurare a creștinului prin harul lui Hristos, energiile divine se împletesc cu cele umane, noi înșine trebuind să sprijinim și să susținem lucrarea lui Hristos în noi, prin străduința proprie de a ne asemăna cu El. În felul acesta, prezența lui Iisus Hristos devine tot mai vizibilă în creștin, încît la un anumit moment, acesta poate spune împreună cu Sf. Apostol Pavel: „De acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos este cel ce trăiește întru mine” (Gal. 2, 20).

Această viață nouă a creștinului, în care se întrupează duhul și dragostea lui Hristos, în care se vede prezența și lucrarea lui Hristos, în care viața lui Hristos se prelungește în propria viață a creștinului, Sfinții Părinți o numesc „viața în Hristos”.

Astfel, viața în Hristos e viața creștinului trăită în cea mai intimă comuniune cu Iisus Hristos, în harul lui Hristos, în duhul dragostei lui Hristos, în împlinirea poruncilor lui Hristos, în efortul permanent al creștinului de a întrupa în propria sa viață pe Iisus Hristos. Ea e o continuă trăire în Iisus Hristos care începe cu renașterea creștinului prin Botez, ca o făptură nouă în Hristos și sporește și se desăvîrșește permanent, spre a ajunge la starea de bărbat desăvîrșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos (cf. Efes. 4, 13), încît credinciosul să poată spune: „De acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos e cel ce trăiește întru mine” (Gal. 2, 20).

Creștinului îi stă în putință să realizeze această viață în Hristos la care însuși Mîntuitorul ne cheamă, ba mai mult, el are datoria să se străduiască a o trăi, precum ne învață Sf. Apostol Ioan: „Cine zice că rămîne în El (în Hristos), dator este, precum Acela a umblat, și el așa să umble” (I Ioan 2, 6). Cuvintele Mîntuitorului: „Eu am venit ca oile mele viața să aibă și mai multă să aibă” ne confirmă nu numai posibilitatea, ci și certitudinea realizării unei astfel de vieți, căci El este pururea prezent cu noi: „Iată eu cu voi sînt pînă la sfîrșitul veacului” (Matei 28, 20). El este capul Bisericii Sale, iar noi sîntem mădularele, trupul tainic al acestei Biserici, de aceea e prezent între noi, cu noi și în noi prin harul său și prin energiile divine pe care le revarsă asupra noastră, e prezent în Sf. Euharistie, care se săvîrșește pe sfintele altare pînă la sfîrșitul veacului, după dumnezeiasca Sa poruncă. El e prezent cu noi și în noi prin Duhul Sfînt, Mîngietorul, Duhul adevărului, pe care după nemincinoasa Lui făgăduință făcută Apostolilor, ni l-a trimis în ziua Pogorîrii Duhului Sfînt.

Dar cum poate fi realizată această viață de către creștin?

Sfinții Părinți (Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz, Chiril al Ierusalimului, Ioan Gură de Aur, Diadoh al Foticeei și alții) ne arată cum se realizează această viață în creștin: Prin luarea lui Hristos ca model, prin imitarea și urmarea Lui, prin unirea cu El prin Sf. Taine, prin împlinirea poruncilor Lui, prin creșterea duhovnicească în

Hristos datorită urmării Lui și împlinirii poruncilor lui etc. Renumitul teolog ortodox din veacul XIV, Nicolae Cabasila, în lucrarea sa: *Viața în Hristos*, arată că această viață se realizează în creștin datorită împărtășirii cu Sfintele Taine și îndeosebi prin Botez, Mirungere și Euharistie. Prin Botez creștinul e reînscut pentru această viață, prin Mirungere primește harul întăririi și desăvîrșirii în această viață nouă, iar prin Euharistie se unește în chipul cel mai deplin cu însuși Hristos, izvorul harului divin. Dar, spune mai departe Nicolae Cabasila, creștinul se poate menține în această viață de comuniune cu Hristos numai dacă trăiește și se menține în iubirea lui Hristos, iar aceasta pretinde o străduință și un efort permanent din partea lui de a pași întreaga viață pe urmele lui Hristos și de a împlini statornic poruncile Lui. Abia prin această străduință și lucrare personală a creștinului, Hristos cel ascuns în el, cel cu care s-a unit în Taina Sfîntului Botez, își face vizibilă prezența, transformîndu-l în așa fel, încît el devine asemenea lui Hristos, rămînînd în unire cu El, încît nimeni și nimic nu-l mai poate despărți de Hristos.

Dar adevărata viață în Hristos exclude două concepții greșite și anume: 1. Imitarea externă, formală a lui Hristos, în care unii au încercat să trăiască după chipul lui Hristos în sens fizic sau chiar în sens istoric, imitîndu-i înfățișarea, îmbrăcămintea, fazele vieții Sale pămîntești etc. O astfel de urmare, de imitare a Lui Hristos n-are

nici o valoare, căci adevărata imitare a Lui rămîne imitația morală sau imitația duhovnicească, care caută să reproducă în creștin simțămîntele și virtuțile care strălucesc în persoana lui Iisus Hristos, creștinul silindu-se să-și transforme ființa sa, cîștigîndu-și aceleași însușiri și virtuți pe care le-a avut Mîntuitorul.

2. Urmarea lui Hristos nu trebuie înțeleasă nici ca o detașare de lume, ca o retragere din ea. Creștinul vremurilor noastre trebuie să întrupeze pe Hristos în conformitate cu realitățile și cu imperativele vremurilor noastre, căci Hristos fiind același azi și mîine și în veci, e mereu în actualitate. „Veșnicia lui Iisus Hristos însemnează totodată permanenta Lui actualitate, permanenta Lui contemporaneitate” (Mitropolitul Nicolae Mladin). De aceea, Biserica regăsindu-și funcția ei esențială de „Biserică slujitoare”, își îndeamnă credincioșii să devină slujitori ai oamenilor, „căci și Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-și dea viața, răscumpărare pentru mulți” (Matei 20, 28).

Din cele de mai sus rezultă că adevărata viață pe care trebuie să o ducă creștinul din vremea noastră este viața în centrul căreia se află Hristos Domnul nostru, modelul și izvorul întregii desăvîrșiri morale creștine. Avîndu-l pe Hristos în centrul vieții noastre, viața noastră morală va însemna o adevărată transfigurare spirituală a întregii noastre ființe în duhul lui Hristos, după porunca pe care El însuși ne-a dat-o: „Fiți desăvîrșiți precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvîrșit este” (Matei 5, 48). Și atunci vom fi bineplăcuți și lui Dumnezeu și oamenilor.

I. Zăgorean

Sfînta Taină a Cununiei (I)

Ca așezămînt dumnezeiesc, căsătoria există de cînd există omenirea. Ea se întemeiază pe firea socială a omului, pe care Dumnezeu a plămuit-o în așa fel, încît bărbatul și femeia sînt incompleți unul fără celălalt. De aceea, însuși Dumnezeu a zis: „Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Fac. 2, 18). Însemnătatea femeii, pe care Dumnezeu a zidit-o din coasta lui Adam, și scopul legăturii conjugale l-a mărturisit Adam: „Iată aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea; ea se va numi femeie, pentru că este luată din bărbatul său. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa, și vor fi amîndoi un trup” (Fac. 2, 23—24).

Caracterul de Sf. Taină al Cununiei rezultă din faptul că Dumnezeu creează între soț și soție o unitate indisolubilă și mai presus de fire. Astfel, în locul clasic (Ef. 5, 22—33), pe care se întemeiază însemnătatea nunții ca Taină, Sf. Apostol Pavel prezintă însoțirea dintre soț și soție ca *icoană a uniunii tainice dintre Hristos și Biserică*: „Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică” (Ef. 5, 32). Or, această înălțare în Iisus Hristos a legăturii naturale dintre bărbat și femeie la gradul unei uniuni spirituale după modelul uniunii lui Iisus Hristos cu Biserica Sa, nu se poate realiza fără ajutorul dumnezeiescului Har. De aceea, este evident că nunta în Iisus Hristos — ca una ce depășește limitele legăturii naturale — constituie o Sf. Taină. Ca atare, ea este lucrarea dumnezeiască văzută, în care se dă — prin preot — celor ce se unesc liber în căsătorie, darul nevăzută al Sf. Duh, care sfințește și desăvîrșește legătura naturală a nunții.

Ca Sf. Taină, Cununia are — după cum rezultă din însăși definiția de mai sus — două părți constitutive: una *văzută* și alta *nevăzută*. Cea dintîi constă din: Declarația consimțămîntului liber al

bărbatului și femeii la însoțirea conjugală, exprimată prin încununarea sărbătorească înaintea Bisericii, apoi binecuvîntarea nunții de către preot, care constă din rugăciuni și cîntări bisericesti. A doua parte constitutivă — nevăzută — constă din dumnezeiescul Har, care este nevăzut și care sfințește legătura naturală și o înalță la rangul de mijloc al desăvîrșirii morale și al iubirii reciproce; de asemenea, întărește unitatea și indisolubilitatea ei naturală.

Moartea trupeză dizolvă în chip firesc legătura căsătoriei; de aceea, soțul supraviețuitor se poate căsători a doua oară și — cu aprobare — chiar și a treia oară. De asemenea, indisolubilitatea nunții este supusă unor limite, întrucît se îngăduie despărțirea în caz de adulter, după cuvintele Domnului: „Oricine va lăsa pe femeia sa, afară de cuvînt de desfrînare, și se va însura cu alta săvîrșește adulter” (Matei 19, 9).

Despre admisibilitatea căsătoriei a doua a celor ce au devenit văduvi prin moartea sau desfrînarea celui alt soț, Sf. Apostol Pavel zice: „Femeia este legată de lege atîta vreme cît trăiește bărbatul ei. Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se mărite cu cine vrea, numai întru Domnul” (I Cor. 7, 39; vezi și Rom. 7, 2—3). De asemenea, același Sf. Apostol zice: „Celor ce sînt necăsătoriți și văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămîna ca și mine (necăsătoriți). Dacă însă nu pot să se înfrîneze, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească decît să ardă” (I Cor. 7, 8—9). Pe Timotei îl sfătuiește: „Iar de văduvele cele tinere te ferește. Căci, atunci cînd poftesc împotriva lui Hristos, vor să se mărite... Vreau deci ca văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-și vadă de case, și să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară” (I Tim. 5, 11.14).

(Continuare în pag. 2)

Sfântul Andrei Criteanul

La 4 iulie Biserica Ortodoxă prăznuiește amintirea Sf. Andrei Criteanul. Întrucât locul lui între Părinții bisericești este unul de frunte, să ne amintim câteva date din viața și activitatea sa.

Andrei s-a născut la Damasc în Siria, în anul 660, la scurt timp după cucerirea regiunii de arabii islamici, care mai ocupaseră încă și Palestina cu Ierusalimul și Alexandria din Egipt. Cu acest prilej au fost arse renumitele biblioteci de la Cezareea Palestinei și de la Alexandria. În anul 678 a fost primit monah la o mănăstire din Ierusalim și apoi, ajungând la Constantinopol, a fost hirotonit ierodiacon și ieromonah și pînă la urmă sfânt episcop, în 692, pentru eparhia din insula Creta.

Cînd a apărut mișcarea iconoclastă, ca o nouă formă de monofizitism, care nega facerea de sf. icoane cu chipul Mîntuitorului Iisus Hristos, Sf. Andrei s-a alăturat Sf. Ioan Damaschinul, din 726, pentru a apăra cu același zel importanța educatoare, estetică, cultică și harică a sf. icoane. A adormit în Domnul la 4 iulie, anul 740.

Activitatea sa scriitoricească a fost dominată de ruga psalmistului, care spunea: „Miluiește-mă Doamne, că neputincios sînt; vindecă-mă Doamne, că s-au tulburat oasele mele și sufletul meu s-a tulburat; întoarce-te Doamne, izbăvește sufletul meu, mîntuiește-mă pentru mila Ta” (Ps. 6, 2—4). Motivul stătea în împrejurarea că Sf. Andrei considera toate frămîntările vremii ca o pedeapsă divină pentru lipsa de credință a credincioșilor creștini. De aceea el preciza: „Suflete al meu școală; deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, cel ce este pretutindenea și toate le plinește”, precum era precizat în Sf. Evanghelie de însuși Hristos.

Activitatea Sf. Andrei Criteanul s-a îndreptat deci spre imnografie și predici, întru cinstirea Mîntuitorului Hristos, a Maicii Domnului, la Înălțarea Sf. Cruci, pentru Sf. Ioan Botezătorul, pentru Sf. Apostoli Petru și Pavel, Învierea lui Lazăr, Duminica Mironosițelor și altele. Dar renume i-a adus „Canonul cel Mare” de pocăință, cu 9 ode și 250 de tropare, cel mai profund, cel mai cuprinzător și cel mai plin de umilință și evlavie. De aceea Biserica a rînduit ca să fie citit în întregime în miercuria din Săptămîna a 5-a a Postului mare al Sf. Paști, după ce a fost structurat de frații Teodor și Iosif Studitul de la Constantinopol, în jurul anului 800, și încadrat în cartea

mare a Triodului. Astfel a fost generalizat în Biserica Ortodoxă întregă și a fost tradus din grecește în limbi orientale, în slavonă și în urmă și în română.

Canonul Sf. Andrei cuprinde întreaga iconomie a mîntuirii, de la Adam și pînă la Hristos, iar personajele din Vechiul și Noul Testament sînt expresia celor virtuți, dar printre ele și unele păcătoase. Astfel sînt arătate frămîntările sufletești suferite de Adam, de Moisi, Saul și David, de Solomon și Roboam; apoi îndemnurile Sf. Ilie, dar și nepăsarea atîtor generații de credincioși. În canon este ilustrată lupta dintre păcat și virtute, zbuciumul sufletului omenesc, peste care apoi triumfă gîndul reîntoarcerii spre Dumnezeu, prin mîhnire, căință și cercetarea sufletului propriu. Acest zbucium se desfășoară prin cinci trepte despre eroismul îndreptării, și anume: conștiința căderii în păcate; încrederea în oceanul nădejdi; însușirea grădinii căinței; cunoașterea ușii mîntuirii și în fine primirea răspunsului din partea lui Dumnezeu. Astfel în canon se oglindește: cunoștința binelui și a răului, nostalgia paradisiului pierdut și creșterea încrederii în mîntuire prin împreunarea în harul divin și fapta bună creștinească.

Astfel Sf. Andrei se întreabă: „De unde voi începe a plînge faptele vieții mele păcătoase? Pierdut-am frumusețea cea dintîi zidită și podoaba mea; scara lui Iacov o știi suflete, pentru ce nu ai avut buna credință ca să urci pe ea?” După expresia aceasta a conștiinței de păcat urmează însă și expresia nădejdi: „Am greșit, Mîntuitorule, dar știu că ești iubitor de oameni și te milostivești ca bunul samaritan. De aceea „vremea este a căinței; vin către Tine, Făcătorul meu, înaintea Ta cad, Iisuse, greșit-am Ție, să nu intri la judecată pentru faptele mele. Tu ești Păstorul cel bun, caută-mă pe mine mielul; rătașcit-am, dar nu mă trece cu vederea”.

Această căință creștină însă nu este slăbiciune ci, dimpotrivă, virtute, cum spunea mai departe Sf. Andrei: „Alabastru cu lacrimi turnînd pe capul Tău, Mîntuitorule, ca niște mir, strig ca păcătoasa care cerea milă, rugăciune aduc și cer să iau iertare.” Astfel credinciosul ajunge la cunoașterea ușii mîntuirii, precum arată Sf. Andrei: „Pe mine, care înnot în noianul pier-

(Continuare în pag. 4)

Cu privire la citirea Sf. Scripturi

Se spune despre pasiunea cititului că este una dintre cele mai frumoase și curate. Ea îți oferă bucuria de a cunoaște și trăi evenimente și idei care pe altă cale nu le poți primi.

Astfel stînd lucrurile, această plăcută zăbavă a cititului trebuie necontenit cultivată. În acest sens este demn de luat în seamă și îndemnul Sf. Apostol Pavel care, adresîndu-se ucenicului său Timotei, îi zice: „Ia aminte la citit...” (I Tim. 3, 13), înțelegînd prin aceasta că citirea să se facă continuu, dar și cu grija înțelegerii corecte a ceea ce citim.

Este foarte important însă să reținem că citirea Sf. Scripturi nu se face obișnuit ca la alte cărți. Sînt cărți, de pildă, care le citești în câteva zile, pe cînd Sf. Scriptură trebuie citită permanent, necontenit, căci de cuvîntul dumnezeiesc Scripturi avem nevoie zilnic. Întrucît cuvîntul dumnezeiesc cuprins în Cartea Sfîntă este hrana care adapă sufletul setos de credință și adevăr dumnezeiesc în marea ei grădină trebuie să umbilăm cu cuviință, cu grijă, căci nu în zadar cărțile de rugăciuni cuprind o rugăciune care se rostește înaintea citirii din Sf. Scriptură. A citi în felul cum obișnuiesc unii, adică a apuca Sf. Scriptură în stare de somnolență sau oboaleală și a citi câteva cuvinte sau numai unele versete care ne convin se dovedește a fi zadarnic. Sf. Scriptură se citește cu folos în stare de trezvie cu toată atenția și cucernicia.

Din atîtea cuvinte pe care le cuprinde a doua epistolă către Timotei nu se cuvine oare să subliniem versetul 16, din cap. 3, unde ni se spune că „toată Scriptura este însuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură”? Dacă cuvîntul Scripturii este cuvînt dumnezeiesc, atunci el este tezaur, față de care trebuie să ne comportăm cu pietate, căci nu în zadar Evanghelia se află așezată în bisericile noastre pe analog, unde zilnic credincioșii i se închină, iar preotul cînd termină de citit pericopa sîrută Sf. Carte. În paginile ei, însă, găsim așa cum nimerit spunea Sf. Apostol Petru: „Lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare” (II Petru 3, 16). Cînd vom găsi deci asemenea locuri din Scriptură ce vom face? Vom da crezare oricărui „tălmăcitor”, sau ne vom îndrepta spre Biserică, care de aproape două mii de ani păstrează Sf. Scriptură oferindu-ne-o și tălmăcindu-ne-o în chip corect? Bineînțeles că înțelept este a proceda în acest ultim fel. Și aici grăitor este faptul că preotul propovăduiește cuvîntul lui Dumnezeu și nu eventualele lui păreri, fapt care-l putem vedea și din modul în care își începe predica la dumnezeiasca Liturghie, cînd zice: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh.” Biserica întru-chipează Tradiția, care știm că a precedat Scriptura și apoi a avut misiunea de a o închea și a o explica.

Ceea ce trebuie să desprindem este că Sf. Scriptură „nu se tilcuiește după socotința fiecăruia” (II Petru 1, 20), ci sînt principii stabilite de Biserică și verificate de Istoria Bisericii, care arată că atunci cînd voim să pătrundem Scriptura este necesar să le respectăm. Așa fiind, Sf. Scriptură trebuie citită cu atenție și băgare de seamă. Una din cele mai importante reguli este aceea a contextului. Adică, un verset din Sf. Scriptură trebuie explicat ținînd cont de capitolul întreg, precum și de locurile paralele.

Dintre cei care s-au nevoit a citi Scriptura și au devenit pilduitori pentru noi, trebuie să-i amintim pe Sf. Antonie cel Mare (sec. IV) și Didim cel Orb, despre care se spune că au știut Sf. Scriptură pe de rost. Meritul ultimului a crescut și prin aceea că de la patru ani a rămas orb.

Se cuvine să adăugăm și aceea că pentru a înțelege cu adevărat Sf. Scriptură trebuie să avem smerenie, căci duhul mîndriei, care ne dă iluzia că știm totul, ne duce la interpretări personale și la grave abateri și în materie de înțelegere a Sf. Scripturi.

Este bine deci să citim Sf. Scriptură, dar acest lucru să-l facem cu grijă, cu smerenie, cu dragoste de adevăr și folos de mîntuire și totdeauna sub îndrumarea Bisericii, singura care poate să ne tălmăcească Sf. Scriptură spre zidire sufletească și trupească.

Pr. Vasile Petrica

Sfînta Taină a Cununiei (I)

(Urmare din pag. 1)

Ca Sf. Taină, Cununia poate fi săvîrșită numai de către episcop și preot, săvîrșitorii obișnuiți ai Sf. Taine. În această privință, este semnificativ și grăitor faptul că Mîntuitorul a fost chemat la nunta din Cana Galileii și că El a răspuns pozitiv la această invitație. Or, de aici rezultă două lucruri, și anume: 1. La orice nuntă trebuie să-L chemăm pe Mîntuitorul; 2. El vine, cînd este chemat, ca să binecuvinteze legătura conjugală dintre cei doi soți. Prin urmare, la Sf. Taină a Cununiei Mîntuitorul este prezent numai prin reprezentanții Săi: Sf. Apostoli și urmașii lor legitimi, episcopii, împreună cu delegații acestora: preoții. Acestora le-a spus Mîntuitorul: „Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește, și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine” (Matei 10, 40).

Același Sf. Apostol Pavel ne spune: „Orice făptură a lui Dumnezeu... se sfințește prin cuvîntul lui Dumnezeu și prin rugăciune” (I Tim. 4, 4—5); de asemenea: „Orice faceți, cu cuvîntul sau cu lucrul, toate să le faceți în numele Domnului Iisus și prin El să mulțumiți lui Dumnezeu și Tatălui” (Col. 3, 17). De aceea, și Sf. Taină a Cununiei se săvîrșește în numele Domnului prin „cuvîntul lui Dumnezeu și prin rugăciune”, în biserică, prin cei ce au chemarea de a mijloci sfințirea: episcopii și preoții.

Cu privire la raporturile dintre soți, Sf. Apostol Pavel stabilește următoarele: „Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului, pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este capul Bisericii, trupul Său, al cărui mîntuitor este. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, întru toate. Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Hristos a iubit Biserica, și s-a dat pe sine pentru ea... Astfel dar, bărbații sînt datori să-și iubească

femeile, ca pe înseși trupurile lor. Cel ce-și iubește femeia pe sine se iubește. Căci nimeni vreodată nu și-a urît trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește... fiecare așa să-și iubească femeia ca pe sine însuși; iar femeia să se teamă de bărbat” (Efes. 5, 22—33). De aici rezultă că baza raporturilor dintre soț o constituie dragostea, care trebuie să meargă pînă la dăruirea maximă a unuia pentru altul. Această dragoste stă și la baza supunerii unui soț față de celălalt. Ea singură asigură atmosfera prielnică propășirii vieții de familie. De unde rezultă că supunerea soției față de soț nu este supunerea robului față de stăpîn și nici a inferiorului față de superior, ci o supunere din dragoste și din conștiință pentru bunul mers al vieții familiale. De aceea, în expresia: „Iar femeia să se teamă de bărbat” nu este vorba despre frica robului față de stăpîn sau a inferiorului față de superior, ci despre teama izvorîită din dragoste: Teamă de a nu-l jigni sau supăra pe bărbat prin vreo atitudine necorespunzătoare!

Cei doi soți sînt *egali* între ei ca unii ce sînt indispensabili unul altuia: „Nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul. Căci precum femeia este din bărbat, așa și bărbatul este prin femeie și toate sînt de la Dumnezeu” (I Cor. 11, 11—12). Indispensabili unul altuia și de neînlocuit în serviciile lor specifice, cei doi soți aduc o contribuție egal de prețioasă pentru bunul mers al vieții familiale. Bărbaților li se face recomandarea specială: „Voi bărbaților... trăiți înțelepțește cu femeile voastre, ca fiind făpturi mai slabe, și faceți-le parte din cinste, ca unora care, împreună cu voi, sînt moștenitoare ale harului vieții” (I Petru 3, 7).

De respectarea acestor principii de viață familială, depinde bunul mers al familiei și contribuția ei la propășirea societății.

C. Sirbu

Informații

● În nr. 21—22 din 1 iunie 1974 al gazetei noastre relatam, la rubrica „Informații”, despre vizita la Centrul arhiepiscopesc Sibiu a unui grup de peste 40 persoane, condus de prof. I. Krammer.

În legătură cu această vizită, foaia bisericească „Kirche bunt” din St. Pölten (Austria), nr. din 28 aprilie 1974, inserează un clișeu, reprezentând pe I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, întreținându-se cu grupul de oaspeți mai sus menționat, precum și un material din care încreștăm următoarele: „La Sibiu, grupul de călători a fost primit în audiență de către Mitropolitul Nicolae al Ardealului, care, într-o alocuțiune, a accentuat că Biserica Ortodoxă Română de pe poziția ei sprijină procesul de edificare și dezvoltare a României.”

● Duminică, 5 mai 1974, Centrul arhiepiscopesc Sibiu a fost vizitat de dl. pastor reformat din Ungaria Dr. Károly Tóth, secretarul general al Conferinței Creștine pentru Pace, care a fost însoțit de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului.

Oaspeții au participat la Sf. Liturghie arhierască, săvârșită în catedrala mitropolitană, din încredințarea I. P. S. Mitropolit al Ardealului, de către P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul.

La sfârșitul Sf. Liturghii, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului a făcut o prezentare a oaspetelui de peste hotare, reliefând totodată credincioșilor și câteva aspecte din lucrarea Conferinței Creștine pentru Pace. I. P. S. Sa a subliniat de asemenea conviețuirea pașnică dintre români și celelalte naționalități conlocuitoare din Transilvania, precum și colaborarea ecumenistă dintre cultele din țara noastră.

A vorbit apoi dl. pastor Károly Tóth, care a arătat, între altele, că Biserica Ortodoxă Română este una dintre fondatoarele Conferinței Creștine pentru Pace, de aceea este deosebit de bucuros de a se afla în România ca oaspete al P. F. Părinte Patriarh Justinian. Domnia Sa exprimă totodată constatarea că „românii și maghiarii din Transilvania trăiesc în pace” și că „această prietenie constituie o contribuție pentru pace”.

La prânzul oferit de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului în cinstea oaspetilor au mai participat: P. C. vicar Tr. Belașcu, P. C. rector Is. Todoran, precum și dl. vicar ev.-luth. Hermann Binder.

● Duminică, 5 mai 1974, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a săvârșit slujba de binecuvîntare a lucrărilor de înnoire a bisericii din filia Chiraleu, aparținătoare parohiei Chiribiș, județul Bihor. După această slujbă, a fost oficiată Sf. Liturghie arhierască.

Predica zilei a fost ținută de C. pr. Nicolae Mara, secretar eparhial.

În după-amiaza aceleiași zile, P. S. Sa a săvârșit binecuvîntarea lucrărilor de înnoire a bisericii din parohia Chiribiș, după care a urmat slujba vecerniei.

În ambele biserici, P. S. Episcop Vasile a ținut câte un instructiv cuvînt de învățătură, în încheiere îndemnînd credincioșii să fie în continuare buni fii al Bisericii noastre strămoșești, cetățeni devotați ai Patriei.

● În 7 mai 1974, s-au împlinit 110 ani de la nașterea protopopului dr. Petru Barbu, fost profesor și rector al fostei Academii teologice de la Caransebeș. Înflăcărat patriot, activitatea sa a determinat autoritățile străine de altă dată ca în anul 1908 să-l suspende de la catedră, la care va reveni abia în anul 1918. Ca profesor de Teologie, lui Petru Barbu își datoresc formarea 40 de generații de preoți. Autor de manuale de religie și colaborator la diferite ziare și reviste, scrisul lui a ținut mereu trează conștiința românilor bănățeni.

Pentru a-i perpetua memoria, Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului l-a comemorat prin oficierea de parastase, Duminică, 5 mai a. c., la bisericile din Caransebeș și Lugoj și la cimitirul din Lugoj, unde-i este mormîntul. Legată tot de acest eveniment, în 7 mai a. c., la Seminarul teologic din Caransebeș, a avut loc o serbare comemorativă.

● În 11 mai 1974, Centrul Eparhial Oradea a fost vizitat de Eminența Sa Emmerich Gyenge, Episcopul reformat al Vienei (Austria); în 16 mai 1974, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a primit vizita Eminenței Sale Tibor Bartha, Episcopul reformat din Debrețin (R. P. Ungară), și în 16 mai 1974 vizita pastorului Edmond Perret, secretarul general al Alianței mondiale reformate cu sediul la Geneva.

Oaspeții au fost însoțiți de Eminența Sa László Papp, Episcopul reformat din Oradea.

Cu acest prilej oaspeții au vizitat paraclisul și muzeul bisericesc de la Centrul eparhial, exprimîndu-și plăcuta impresie pe care le-au lăsat-o aceste două însemnate realizări ale P. S. Episcop Vasile.

● Duminică, 19 mai 1974, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului a vizitat parohia Foeni, prot. Timișoara; iar Duminică, 26 mai, parohia Ferendia, prot. Deta.

Aceste vizite au fost determinate de cererile preoților parohi și ale credincioșilor de a li se binecuvînta prin arhieru bisericele cărora li s-au făcut reparații capitale.

În cadrul Sfințelor Liturghii care au urmat actului binecuvîntării, Înalt Prea Sfinția Sa a hirotonit la Foeni pe absolventul de seminar Valeriu Vasii ca diacon, iar la Ferendia l-a hirotonit preot pe seama parohiei Sălbăgel, prot. Lugoj. Înalt Ierarh a adresat credincioșilor cuvîntul de învățătură al Bisericii, a împărtășit pe cei ce s-au pregătit prin Sf. Taină a Spovedaniei și a ascultat rapoartele preoților-parohi.

● Duminică, 19 mai 1974, P. S. Episcop Vasile al Oradiei a săvârșit sfințirea bisericii din filia Cacuciul-Vechi, aparținătoare parohiei Aușeu, prot. Oradea-Nord, biserică înnoită în ultimii doi ani, sub păstoriarea preotului Aurel Puticiu, distins cu această ocazie cu rangul de „iconom”.

Predica zilei a fost ținută de C. pr. Nicolae Mara, secretar eparhial.

La sfârșitul Sf. Liturghii, după ce C. paroh local a făcut un scurt istoric al bisericii și o succintă caracterizare a credincioșilor săi, P. S. Episcop Vasile și-a exprimat deosebita bucurie sufletească de a se afla în mijlocul unor credincioși, puțini la număr, dar cu mult spirit de jertfelnicie pentru înfrumusețarea bisericii lor, ceea ce dovedește că în sufletele lor există o credință vie, lucrătoare de fapte bune, pentru care îi felicită din toată inima.

În după-amiaza aceleiași zile, P. S. Vasile a săvârșit slujba vecerniei în filia Valea-Crișului, aparținătoare de parohia Cornișel, din același protopopiat, păstorită de proaspătul hirotonit, preotul Pavel Oltean.

● În 24 și 25 mai 1974, cunoscutul teolog ortodox francez Olivier Clement, profesor de morală și antropologie la Universitatea Sf. Sergiu din Paris ale cărui lucrări sînt bine cunoscute în Teologia românească, a fost oaspetele Centrului arhiepiscopesc și al Institutului Teologic Universitar din Sibiu, însoțit fiind de P. C. prof. Dumitru Stăniloae de la Institutul Teologic Universitar din București. La reședința mitropolitană au fost primiți de P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul, în lipsa I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, aflat la București. Conduși de P. C. prof. I. Zăgrean, în după-amiaza zilei de 24 mai a. c. oaspeții au vizitat Mănăstirea Brîncoveanu de la Sîmbăta, biserica veche din Rășinari, mausoleul mitropolitului Andrei Șaguna, catedrala mitropolitană din Sibiu, participînd la rugăciunea de seara a studenților în capela Institutului.

În 26 mai, la orele 8 dimineața, oaspetele a fost primit în aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu, unde și-a dezvoltat conferința: „Icoana în spiritualitatea ortodoxă.” Conferința călduros aplaudată, a fost urmată de discuții.

P. S. Episcop-vicar Emilian a mulțumit distinsului oaspete pentru vizita făcută și pentru valoarea conferinței ținute.

În aceeași zi oaspeții au vizitat biserica și colecția de icoane pe sticlă din Sibiel.

● Schitul Afteia, situat pe culmea muntelui Plăișor (jud. Alba), este legat de numele Sf. Sofronie, care, între altele, învăța „pe de pomană” copiii românilor, din împrejurimi. Actuala construcție, cu hramul „Sf. Constantin și Elena”, a fost zidită în anul 1938.

Anul acesta, prin purtarea de grijă a I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, la sărbătoarea hramului, 21 mai, a participat P. S. Episcop-vicar Emilian Rășinăreanul.

În ajun s-a săvârșit vecernia, continuată de slujba Privegherii și Acatistul Sf. Împărați Constantin și Elena.

A doua zi, la ora 9, se citește pentru prima dată Acatistul Sfinților Cuvioși Visarion și Sofronie și al mucenicului Oprea.

La orele 10 începe Sf. Liturghie arhierască, răspunsurile fiind date de un grup restrîns de studenți teologi. La momentul convenit are loc hirotonirea într-un preot a C. diacon Andrișoia Ioan, pentru parohia Păpăuți, prot. Sf. Gheorghe.

(Continuare în pag. 4)

„Cuvîntări liturgice”

Cultul Bisericii noastre Ortodoxe reprezintă, după cum știm, o comoară de zidire spirituală, dubovnicească de negrăit, atît prin bogăția actelor sale simbolice, multe dintre ele referindu-se la Iisus Hristos-Domnul nostru și lucrarea Sa mîntuitoare, cît și prin rugăciunile sale încercate de învățători cu adînc înțeles creștinesc.

Ca să ne întărim mai mult în această convingere este destul să ne reamintim doar de o rugăciune de la Sf. Liturghie a Sf. Vasile cel Mare, de un cuprins cum nu se poate mai nobil și mai înălțător, rugăciune care ne aduce aminte de obligația pe care o avem, ca fii ai Bisericii, de a ne forma o inimă cît mai caldă, capabilă să vibreze la nevoile altora, îndatorirea de a lucra și a ne ruga pentru binele tuturor oamenilor, așa cum se desprinde și din următoarele fragmente: „Pomeneste, Doamne, pe cei ce aduc daruri și fac bine în sfintele Tale biserici și își aduc aminte de cei ce sînt în neputințe... Adu-ți aminte, Doamne, de cei ce întru feciorie, întru evlavie, întru înfrînare și întru viață cinstită petrec... Pomeneste, Doamne, toată Cîrmuirea (Patriei) și pe frații cei din dregătorii... Pe cei buni întru bunătate îi păzește, pe cei răi buni îi fă cu bunătatea Ta. Pomeneste, Doamne, poporul ce stă înainte (adunat la Sf. slujbă) și pe cei ce pentru binecuvîntate pricini nu s-au întîmplat aici și îi miluiește pe ei după mulțimea milei Tale; cămările lor le umple de tot binele, căsniciile lor în pace și întru unire le păzește, pe prunci îi crește, tineretele le călăuzeste, bătrînețele le întărește, pe cei slabi de suflet îi îmbărbătează, pe cei risipiți îi adună, pe cei rătăciți îi întoarce.”

În centrul cultului stă, desigur, Sf. Liturghie, „centrul de har și inima Bisericii”. De aceea, despre Sf. Liturghie gazeta noastră a scris în mai multe rânduri, ea fiind chiar explicată pe scurt de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, într-un șir de articole apărute în anul 1972.

Iată însă că un material deosebit de prețios pentru înțelegerea Sf. Liturghii ni-l oferă Sf. Episcopie a Oradiei, în a cărei editură a apărut de curînd lucrarea: „Cuvîntări liturgice”.

Cartea este semnată de P. S. Dr. Vasile Coman, Episcopul Oradiei, și cuprinde 67 de predici, în care este tratată într-un mod viu, limpede, cald, edificator și atrăgător Sf. Liturghie și mai mult decît atît. Spunem aceasta pentru că, plecînd de la unele texte sau acte simbolice, autorul face incursiuni mult mai adînci în tezaurul de învățătură creștină ortodoxă, depășind cadrul propriu-zis al Sf. Liturghii, încît cel ce parcurge „Cuvîntările liturgice” rămîne nu numai cu înțelegerea Sf. Liturghii, ci și cu un orizont teologic mult lărgit.

După cum mărturisește, în introducere, P. S. Episcop Vasile, autorul cărții, cuvîntările se împart în trei părți: Prima parte este formată din opt cuvîntări pregătitoare pentru participarea la Sf. Liturghie, a doua parte este formată din 20 cuvîntări cu caracter general teologic-liturgic, în care sînt înfățișate „învățăturile dogmatice și morale din Sf. Liturghie”, iar a treia parte o formează explicarea, în 39 cuvîntări, a Sf. Liturghii.

La temelia acestor „Cuvîntări...” stă și un bogat izvor de informații teologice, specificat la sfârșitul cărții, constînd din 66 lucrări aparținînd unor Sf. Părinți, precum și unor teologi mai noi, români și străini.

Reprezentînd un important aport la edificiul scrisului teologic pe care Biserica Ortodoxă Română îl promovează în acești ani, cartea P. S. Episcop Vasile al Oradiei: „Cuvîntări liturgice” — constituie totodată un material de mare ajutor în activitatea predicatorială a preoților, în lucrarea lor de a forma din credincioșii noștri oameni cu „o viață nouă, luminoasă, plină de dragoste și unire sufletească” (p. 266).

Gh. P.

INFORMAȚII

(Urmare din pag. 3)

La sfârșitul Sf. Liturghii vorbesc credincioșilor: C. pr. Oana Dragosin (Săliște), C. pr. D. Gornic (Vinerea), C. pr. A. Răduț (Copăcel), C. diac. prof. C. Voicu (Sibiu) și P. C. pr. I. Stoica — inspector eparhial (Sibiu).

A vorbit apoi P. S. Episcop-vicar Emilian, care tălmăcește credincioșilor importanța Sfinților prăznuiți, mai ales pentru edictul de la Milan din 313 prin care creștinismul primește libertatea de organizare și manifestare, precum și despre Sfinții români transilvăneni și rolul lor în păstrarea credinței strămoșești.

Încheie cu îndemnuri la credință statornică, la dragostea de semeni, de Biserică și Patrie.

● Miercuri, 29 mai a. c., preotul și credincioșii din parohia Lovrin, prot. Timișoara, au trăit clipe de mare înălțare și bucurie duhovnicească. În această zi, în prezența I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului s-a pus piatra fundamentală a noii biserici parohiale.

La sfârșitul slujbei, Înalț Prea Sfinția Sa a adresat preotului paroh și credincioșilor cuvinte de apreciere și îndemnuri de a continua cu sporită râvnă lucrul astfel început. Apoi, la oficiul parohial Înalț Prea Sfințul Părinte Mitropolit s-a întreținut cu membrii consiliului parohial și credincioși.

● Cu bucurie aducem în atenția cititorilor noștri apariția noii publicații în graiul nostru românesc: „Datina străbună“, ce reprezintă buletinul parohiei ortodoxe române „Sf. Ioan Botezătorul“ din Montréal (Canada).

Buletinul se deschide cu un prim articol, semnat de P. C. prot. C. Iuga, în care, adresându-se „iubiților parohieni“ și „fraților români“, schițează câteva linii directoare pe care conducerea parohiei înțelege să le urmeze. Subliniind faptul că „vom fi buni canadieni, dar în același timp nu vom uita nici de Neamul nostru, de țară, de satele sau orașele unde ne-am născut“, P. C. Sa relevă totodată, între altele, ideea că „năzuința tuturor, ca români și ortodocși, a fost ca să fim legați spiritual de Biserică mamă, căci Biserică a fost aceea care, în timpuri grele pentru poporul nostru, a fost sprijinul neamului“.

Buletinul „Datina străbună“ mai cuprinde: „Gînduri de Sf. Paști“, semnat de C. pr. Gh. Chișcă, „Perspectivele noastre“, semnat de dl. președinte al comitetului parohial, ing. E. Caraghiaur, și alte informații din viața parohiei.

„Telegraful Român“ urează acestei noi publicații în limba românească succes deplin în lucrarea duhovnicească pe care și-o propune, în cultivarea dragostei față de patria nouă pe care o au credincioșii cărora se adresează, cât și față de Patria de obîrșie, față de neprețuitele noastre „datini străbune“.

● În anul 1975 se împlinesc 100 ani de la adormirea în Domnul a mitropolitului Ungro-Vlahiei Nifon, ctitorul fostului seminar teologic „Nifon“ din București.

De aceea, cu acest prilej, „foștii nifoniști“ sînt rugați să trimită pe adresa: Preot Eugeniu Bărbulescu, str. Silvestru nr. 36, București, sect. 2, scurte relatări despre foști elevi ai seminarului menționat, privind realizări pe linie bisericască și patriotică, cînd au adormit în Domnul etc.

La acest lucru îndeamnă stăruitor și P. S. Emilian Bîrdaș-Rășinăreanu, Episcop-vicar la Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu, care s-a bucurat de sprijinul acestui seminar.

Schitul „Sf. Maria“ din Techirghiol

Cine vizitează litoralul românesc al Mării Negre nu odată îi vine să creadă că se află într-o țară de basm. O salbă întregă de stațiuni — fiecare în parte constituind o adevărată perlă, atît în privința arhitecturii cît și în privința aranjării spațiilor verzi — mărturisește și ea alături de multe altele, despre puterea de creație a unui popor liber și independent.

Dar între „perlele“ litoralului românesc se numără și una cu caracter bisericesc și anume schitul „Sf. Maria“ din Techirghiol, care se află în imediata apropiere, între Eforie Nord și Eforie Sud.

Acest Sf. locaș a fost construit din lemn de gorun de către meșteri țărani, în veacul al XVIII-lea, pentru credincioșii din Vișeu de Sus-Maramureș, o capodoperă a artei populare românești. Timp de mai bine de 100 ani a fost locaș de rugăciune pentru țărani localnici.

După anul 1920 bisericuța de lemn a fost strămutată la Sfîna Sfînta Ana din apropiere de Sinaia, de unde, în 1951, prin purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, a fost mutată la Techirghiol și recondiționată exact în forma veche, în curtea sanatoriului preoțesc al Arhiepiscopiei Bucureștilor. Resfințirea s-a făcut în ziua de 15 august 1951, de praznicul Adormirii Maicii Domnului, de către Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian. Cu rînduiala cuvenită, schitul a fost dat în seama unui grup de monahi, care veghează de buna lui îngrijire și dau îndrumări vizitatorilor.

Impresionante sînt slujbele religioase oficiate în acest locaș de către trei preoți și răspunsurile date cu multă simțire creștinească de un grup de măicuțe în grija cărora se află și celelalte servicii. Slujbele de aici, impresionează în chip deosebit pe străini — italieni, germani, francezi etc. — care vin acolo, în vizită și în alte zile. Îi impresionează, de asemenea, măiestria artei noastre populare în care este construită această bisericuță — monument istoric, cu motive naționale — țărânești, din birne de gorun și acoperiș de șindrilă, operă a meșterilor țărani anonimi din Maramureș, monument, care merită toată atenția și prețuirea.

N. D. Găvozdea

Sfîntul Andrei Criteanul

(Urmare din pag. 2)

zării și sînt cufundat, mîntuiește-mă Doamne cu dreapta Ta, ca și odinioară pe Petru.“ Și de fapt, Dumnezeu aude glasul celui ce se căiește, căci El nu se depărtează de credincios și de creațiune. Astfel spune Sf. Andrei: „Hristos s-a făcut om, chemînd la căință pe tîlhari și păcătoși; suflete al meu, căiește-te că s-a deschis ușa împărăției celei mîntuitoare și o apucă degrabă.“

Toate acestea le-au învățat strămoșii noștri români ortodocși din vremi străbune și astfel Ortodoxia a devenit „lege strămoșească“ sau „lege românească“, care a cuprins întregul spațiu carpato-dunărean.

Canonul se încheie astfel: „Cunoscîndu-te păstor și arhieru al Critului și rugător pentru lume, pe tine Sfînta Andree, te cinstim și alergăm și strigăm ție: Scoate-ne, părinte, dintru adîncul păcatului, tu care ești sfînt al Mîntuitorului Iisus Hristos!“

Prof. M. Șesan

„Tata Oancea“

Dintre figurile reprezentative ale vieții culturale din Banat de după primul război mondial, se detașează cu deosebită putere figura țăranului-condeier Petru E. Oancea (1881—1973), cunoscut pe tot întinsul Banatului mai ales sub numele de „Tata Oancea“. Născut în frunțașă comună, cu vechi tradiții de cultură, Bocșa Vasiovei din județul Caraș-Severin, Petru E. Oancea, vădește încă de tînar înclinații artistice, manifestîndu-se ca sculptor, pictor, poet și prozator. Genul artistic care îl consacră este însă mai ales poezia în grai bănățean. Publicate în volumele Primăvara (1928), Vara (1929) și Toamna (1936), poeziile lui sînt gustate mai ales de cititori care cunosc particularitățile graiului bănățean. Între anii 1929—1947 Tata Oancea editează revista literară „Vasiova“ și începe a colinda satele și orașele din Banat îmbiind-o tuturoara spre abonare. Țăran fiind, el lupta, în felul său, pentru ridicarea nivelului cultural al celor de jos, așa cum însuși mărturisea într-una din poeziile sale (Pegasul meru): „Și sparta-mi liră n-are corzi / Cu cînt armonios / Să pot cînta celor de sus / Eu cînt celor de jos!“ Recunoașterea meritelor sale a venit însă abia în vremea noastră, oboselile fiindu-i răsplătite prin acordarea, în anul 1969, a Ordinului „Meritul Cultural“ și prin publicarea în anul 1970 a volumului omagial de versuri intitulat: „Anotimpuri“.

Petru E. Oancea s-a remarcat însă, precum arătam, și printr-un deosebit talent de sculptor. Modelînd lemnul cu multă măiestrie, el a împodobit numeroase biserici cu tîmple (iconostase) ce vor grăi peste veacuri despre priceperea sa, nu mai puțin despre atașamentul său față de credința strămoșească. Căci se cade a sublinia și aceea că el a fost legat prin toate fibrele ființei sale de Sfîntul nostru așezămînt căruia i-a dăruit pe unul din feciori.

Împovărat de ani și înconjurat de dragostea și respectul tuturor, Tata Oancea, sfîrșind cărarea acestei vieți, a plecat pe drumul cel fără de întorcere al veșniciei, fiind înmormîntat în cimitirul din Vasiova în ziua de 6 decembrie 1973.

Încrestînd rîndurile de față, credem că nu greșim dacă spunem că, după idealul urmărit și a vieții pe care a dus-o, Tata Oancea poate fi socotit ca un fel de Badea Cîrțan al Banatului. Bun creștin, bun român și om de omenie, Tata Oancea, cu figura sa caracteristică, va rămîne în memoria tuturor celor ce l-au cunoscut personal, iar prin scrisul său va rămîne și în memoria posterității.

Prot. Gheorghe Geția

Lumină lină

La fiecare vecernie, pe lângă alte cîntări se cîntă și imnul Lumină lină, unul din cele mai vechi imne bisericesti, atribuit Sfîntului mucenic Aftinoghen († 311).

Prin această cîntare, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru ajutorul primit în ziua ce se sfîrșește prin „apusul soarelui“, laudăm Sfînta Treime: Pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh.

Am asistat de curînd la o vecernie, unde soborul de preoți, împreună cu strana și credincioșii prezenți au cîntat Lumină lină. Cu adevărat m-am simțit înălțat sufletește și cred că la aceasta au contribuit atît cuvintele, cît și melodia acestei cîntări.

Imnul Lumină lină poate fi cîntat de toți credincioșii, fiindcă este cîntare ușor de învățat, avînd și o melodie frumoasă, care exercită o aleasă înrîurire sufletească asupra credincioșilor. S-ar împlini astfel ceea ce a exprimat psalmistul: „Toată suflarea să laude pe Domnul“ (Ps. 150, 6), precum și dorința Sf. Sinod, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, de a se generaliza cîntarea în comun în cadrul serviciilor divine.

Pr. Nicolae Leșe

Mama

Alintă-mă măcar imaginar.

îmi pare,

că se deschid Cerurile,
cînd cu fața plină de lumină
clară

te-apleci peste mine
și-mi zîmbești

cum numai tu ști
mama!

Mai cîntă-mi,

ca-n leagăn duios
cu vocea ta de astăzi

stînsă,

cu toată dragostea de atunci
ce-n cîntecul acela sfînt
și-n glasuri

era strînsă.

Alintă-mă,

măcar imaginar
la sînul tău de mamă

atît de cald

Și ține-mă-n brațe mai strîns,
Căci de dor adesea-am plîns
și azi de drag în rîu de lacrimi

ochi-mi scald!

Gina Cogoiu